

Leidraad consultaties, groen- en witboeken

Algemeen

Consultaties zijn voor de Commissie een manier om op een informele wijze informatie, visies en ideeën over een bepaald onderwerp te verzamelen. Een consultatie is een document dat wordt gepubliceerd door de Europese Commissie, meestal als eerste stap in een procedure waarbij wet- of regelgeving tot stand wordt gebracht. De consultaties verschijnen vaak in de vorm van een online vragenlijst of als consultatieve mededeling. Consultatieve mededelingen worden behandeld conform de reguliere consultaties van de CIE; d.w.z. de Kamer krijgt een kopie van de reactie als het kabinet reageert. Wordt niet gereageerd dan hoeft de Kamer niet te worden geïnformeerd (afpraak in CoCo van 16 april 2013).

In een consultatie staan algemene vragen over een bepaald onderwerp en worden burgers, bedrijven, organisaties en overheden uitgenodigd te reageren.

Zie bijlage 1 vwb de BNC-werkwijze t.a.v. publieke consultaties.

Een formelere vorm van consultaties zijn de **groen- en/of witboeken**. Met een groenboek wil de Commissie nagaan hoe bepaalde ideeën vallen bij lidstaten en in hoeverre deze uitvoerbaar zijn. Een witboek is concreter dan een groenboek en bevat vaak een voorstel voor een wettekst met een algemene en artikelsgewijze toelichting.

Zowel de kabinetsreacties op formele groen- en witboeken, als ook de reacties vanuit het kabinet op alle andere consultaties van de Europese Commissie dienen met de Kamer te worden gedeeld. Bij groen- en witboeken is er bovendien de verplichting om de concept-kabinetsreactie voor te leggen aan de Kamer en de Kamer in staat te stellen daar commentaar op te leveren (zie uitgewerkte procedure hieronder). Het penvoerend departement stuurt een afschrift van alle brieven aan de Kamer over consultaties en een kopie aan alle BNC-leden; dit ten behoeve van de rol van de BNC als procesbewaker. De secretaris van de BNC houdt een planningsschema bij van alle kabinetsreacties op consultaties.

Criterium voor toezending van een kabinetsreactie op een consultatie aan de Kamer is of deze is opgenomen in het publiek toegankelijke overzicht van consultaties op de website van de Europese Commissie (http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_nl.htm).

NB: van de definitieve kabinetsreactie op groen- en witboeken (dus die waarin het eventuele commentaar van de Kamer is verwerkt) wordt eveneens een afschrift verzonden aan de Kamer.

Rol van de BNC en CoCo:

De BNC fungeert als procesbewaker en op het moment dat er een consultatie, groenboek of witboek uitkomt, noteert de secretaris dit in een overzicht en informeert de BNC-leden. De BNC bepaalt welk departement penvoerder is. De coördinatoren van de diverse departementen geven

aan of zij al dan niet mee willen lezen met de kabinetsreactie. Zij koppelen voor de inhoud terug aan hun experts en de departementen stemmen vervolgens zelf verder de reactie inhoudelijk af. Wanneer een departement besluit (in overleg met de opgegeven meelezers van overige betrokken departementen) niet te reageren op een consultatie informeert de BNC-coördinator van dat departement zo spoedig mogelijk de overige BNC-leden per mail door middel van 'reply all'. De BNC-secretaris zorgt ervoor dat, nadat dit is doorgegeven door het penvoerend departement, de verzenddatum van de kabinetsreactie aan de Commissie, de Kamer en de BNC-leden wordt bijgehouden in het overzicht.

De concept-kabinetsreactie van een groen- of witboek wordt besproken in de CoCo. Na de CoCo gaan de stukken naar de Ministerraad, waarna de kabinetsreactie door de verantwoordelijke minister wordt verstuurd naar de Kamer.

Interdepartementale afstemming groen- en witboeken

1. Het BNC-secretariaat vermeldt de uiterste behandeldatum in de CoCo in het overzicht en informeert de BNC-leden bij het toesturen van de groen- en witboeken over deze deadline. De behandeldatum in de CoCo is gebaseerd op 30 dagen reactietijd voor de Kamer en één week extra voor verwerking van deze reactie. De concept kabinetsreactie dient ambtelijk te zijn afgestemd met alle betrokken ministeries. Voor een kabinetsreactie bestaat geen specifiek format. Het is belangrijk dat departementen hun reacties onderling afstemmen zodat het kabinet een eenduidig advies of commentaar kan geven en ieder zijn eigen juridische en financiële afdeling raadpleegt.
2. Het kabinet stuurt de concept-reactie op de groen- of witboeken na bespreking in de CoCo en Ministerraad naar de TK en EK die gedurende **30 dagen** de mogelijkheid hebben te reageren. Dit is de zgn. voorhangprocedure die is vastgelegd in de brief van Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken aan de voorzitter van de Tweede kamer, d.d. 25 mei 1999.(Kamerstuk 26054) (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26054-3.html>). In het geval er sprake is van een korte reactietermijn richting de Commissie, kan het zijn dat de 30 dagen termijn voor de TK en EK niet haalbaar is. In dat geval is het belangrijk dat het penvoerend departement met de betrokken griffiers van TK en EK overlegt of een kortere reactietermijn mogelijk is.
3. Gedurende de voorhangperiode kan zowel de EK als de TK reageren op het concept. Het kabinet heeft er belang bij om al in de voorbereidingsfase van EU-wetgeving overeenstemming te hebben bereikt met het parlement. De reactie van het parlement hoeft niet altijd overgenomen te worden. Het parlement is ook gerechtigd een eigen reactie naar de Commissie te sturen.
4. Het penvoerend departement zorgt er voor dat de definitieve kabinetsreactie op groen- en witboeken eveneens naar de Kamer wordt gestuurd; met een kopie naar de BNC-secretaris

voor het bijhouden van het overzicht.

Bijlage 1

Werkwijze publieke consultaties BNC (vastgesteld 17 september 2020)

- Elke maandag bij uitsturen BNC-agenda stuurt DIE-BNC secretariaat tevens de link naar website consultaties mee.
- Verzoek aan alle BNC-leden om zelf na te gaan of er consultaties op staan op het terrein van het eigen ministerie.
- Verzoek aan alle BNC-leden om per mail aan DIE-BNC secretariaat **alleen** de titels van de consultaties door te geven waarop zal worden gereageerd.
- DIE-BNC secretariaat zal de consultatie uitzetten onder de BNC-leden met het verzoek om de meelezers door te geven aan het eerstverantwoordelijke departement.
- Bij het reageren op een consultatie ontvangt de Kamer een kopie van de reactie. Het eerstverantwoordelijke ministerie draagt zelf zorg voor verzending van de kabinetsreactie, stuurt een kopie aan alle BNC-leden en informeert DIE-BNC secretariaat over de verzenddatum van de kabinetsreactie.
- DIE-BNC secretariaat houdt een overzicht van de consultaties bij en voegt deze informatie toe aan overzicht consultaties.
- In het BNC-overleg zal bij bespreking van het planningsoverzicht het overzicht consultaties worden besproken m.h.o. actualisering van het overzicht.

NB: Bovenstaande werkwijze geldt voor de consultaties die op de publieke website van de Europese Commissie worden gepubliceerd. Het gaat hierbij **niet** om groen- en witboeken. Hiervoor wordt de bestaande leidraad gevolgd (zie boven).

NB: Let op: consultaties m.b.t. het NL standpunt op de herziening van EU staatssteunkaders worden gecoördineerd via ISO (Interdepartementaal Staatssteun Overleg) en **niet** via de BNC. Elk departement heeft een ISO coordinator.

Voor de volledigheid en collegialiteit wordt er soms wel een bericht over de NL standpuntbepaling gedeeld (bijvoorbeeld bij het opstellen van een non-paper over aanpassingen in de staatssteunkaders). Voor meer informatie wordt dan verwezen naar de ISO-coordinator van het betreffende departement.

NB: Let op: Reactie op publieke consultaties t.a.v. gedelegeerde handelingen is hoogst ongebruikelijk, omdat specifiek daarvoor juridisch is vastgelegd (in het IIA Beter Wetgeven) dat er een verplichte raadpleging moet zijn van een deskundigengroep bestaande uit experts van LS.